ODLOČBA KOMISIJE

z dne 2. aprila 2008

o državni pomoči C 38/07 (ex NN 45/07) Francije za Arbel Fauvet Rail SA

(notificirano pod dokumentarno številko C(2008) 1089)

(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2008/716/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima členoma ([1]),

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) S pritožbo je bila Komisija obveščena o nekaterih ukrepih podpore, ki jih je Francija izvedla za družbo Arbel Fauvet Rail („družba AFR“). S sporočili z dne 28. januarja 2006, 25. oktobra 2006, 30. januarja 2007 in 6. junija 2007 je Francija poslala dodatne informacije.

(2) Z dopisom z dne 12. septembra 2007 je Komisija obvestila Francijo o svoji odločitvi, da sproži formalni postopek preiskave po členu 88(2) Pogodbe glede te pomoči.

(3) Francija je pripombe predložila s sporočili z dne 12. oktobra 2007 ter 18. in 19. decembra 2007.

(4) Odločitev Komisije, da sproži formalni postopek preiskave, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ([2]). Komisija je pozvala zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe glede zadevne pomoči.

(5) Komisija od zainteresiranih strank ni prejela pripomb.

2. OPIS POMOČI

2.1 Upravičenec

(6) Družba AFR proizvaja železniški material in je specializirana za tovorne vagone in cisterne-zabojnike. Družba je na evropskem trgu ena najpomembnejših proizvajalk železniških tirnih vozil. Sedež ima v Douaiju (Nord) in trenutno zaposluje približno 265 oseb.

(7) Leta 2005 je bila družba AFR v 100-odstotni lasti družbe Arbel SA ([3]). Takrat je družba AFR zaposlovala približno 330 oseb.

(8) Družba AFR je več let poslovala z izgubo. Gospodarske težave družbe so se povečale od leta 2001. To gibanje se je še okrepilo med letoma 2002 in 2005. V naslednji tabeli so povzeti nekateri ključni pokazatelji uspešnosti družbe AFR v obdobju pred odobritvijo pomoči.

(v EUR)

	Na dan 31.12.2004	At 31.12.2003	Na dan 31.12.2002	Na dan 31.12.2001
Promet	22 700 000	42 700 000	42 000 000	70 000 000
Čisti rezultat	– 11 589 620	– 14 270 634	– 2 083 746	– 10 500 000
Lastniški kapital	– 21 090 000	– 23 000 000	– 8 700 000	– 6 600 000

([1]) UL C 249, 24.10.2007, str. 17.

([2]) Glej opombo 1.

([3]) Družbo AFR je 29. junija 2007 prevzela družba IGF Industries. Ime podjetja se je spremenilo v „IGF Industries – Arbel Fauvet Rail“.

2.2 **Ukrepi podpore**

(9) Regija Nord-Pas-de-Calais in Communauté d'agglomération du Douaisis sta 4. julija 2005 družbi AFR skupaj odobrili vračljivo predplačilo v višini 1 milijona EUR vsaka, torej skupaj 2 milijona EUR.

(10) Po informacijah, ki so jih dali francoski organi, so bili pogoji za predplačili naslednji:

— vračljivo predplačilo Regije je bilo odobreno po letni obrestni meri 4,08 % (kar ustreza referenčni obrestni meri Skupnosti, ki je veljala v času odobritve) ob pogoju, da se konča finančni načrt, ki ga pripravlja družba AFR. Predplačilo je bilo treba vrniti v polletnih odplačilih v treh letih od 1. januarja 2006. Po informacijah, ki jih ima Komisija, ti predplačili še nista bili v celoti vrnjeni,

— predplačilo Communauté d'agglomération du Douaisis je bilo odobreno po letni obrestni meri 4,08 % (kar ustreza referenčni obrestni meri Skupnosti, ki je veljala v času odobritve) ob pogoju, da se predplačilo vrne pod istimi pogoji, kot veljajo za Regijo, in da se predloži dokazilo o nepreklicni združitvi družb AFR in Lormafer, ki jo prav tako nadzira družba Arbel SA. To predplačilo je bilo treba prav tako vrniti v polletnih odplačilih v treh letih od 1. januarja 2006.

3. **RAZLOGI ZA SPROŽITEV FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE**

(11) Komisija je v odločitvi o sprožitvi postopka menila, da sta vračljivi predplačili državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe Komisija je v zvezi s tem predvsem poudarila, da so ukrepi prinesli koristi družbi AFR, ker podjetje zaradi svojega finančnega položaja na finančnem trgu ne bi moglo dobiti sredstev pod tako ugodnimi pogoji.

(12) Komisija je tudi menila, da je družba AFR podjetje v težavah v smislu Smernic Skupnosti o državnih pomočeh za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (v nadaljnjem besedilu „Smernice") ([4]) in da je treba zato združljivost državne pomoči, ki jo je družba prejela, presojati z vidika Smernic. Komisija meni, da je združljivost zadevne pomoči s skupnim trgom glede na Smernice dvomljiva.

([4]) UL C 244, 1.10.2004, str. 2.

4. **PRIPOMBE FRANCIJE**

(13) Francoski organi so trdili, da je družba AFR ohranila zaupanje svojih strank in bank, čeprav je preživljala težke čase v obdobju, ko sta ji bili odobreni in nato nakazani vračljivi predplačili (tj. julija in v drugem polletju leta 2005).

(14) Francoski organi so v podporo svojim trditvam navedli naslednje dejavnike, ki so jih opredelili kot „znake zaupanja" strank in bank do družbe AFR:

— banka […] (*) je odobrila povečanje odobrenega limita na tekočem računu družbe AFR v višini 2 milijona EUR (za kar je jamčil […]),

— družba AFR je prejela 7 milijonov EUR predplačil od svojih strank (za kar je jamčil […], (*), k čemur je treba prišteti 4 milijone EUR novih predplačil, prejetih januarja 2006,

— podjetje je v istem času prejelo jamstva „dobaviteljev" v višini 4 milijonov EUR od […] (*).

(15) Francoski organi so podprli svoje pripombe z dokumenti, iz katerih izhaja predvsem naslednje:

— obrestna mera za odobreni limit je 1. julija 2005 znašala 4,4199 %,

— neporavnana različna jamstva (dobavitelji, tržne varščine, finančna jamstva) s strani […] (*) za družbo AFR so 6. maja 2005 znašala 29 milijonov EUR.

5. **PRESOJA POMOČI Z VIDIKA ČLENA 87 POGODBE**

5.1 **Obstoj državne pomoči**

5.1.1 *Državna sredstva*

(16) V skladu s členom 87(1) Pogodbe, razen če ta pogodba ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

(17) Komisija glede vračljivih predplačil ugotavlja naslednje.

(*) Zaupen podatek.

(18) Člen 87 se ne nanaša samo na pomoči, ki jih zagotovijo nacionalne vlade držav članic, ampak tudi na pomoči ozemeljskih skupnosti, kot so regija Nord-Pas-de-Calais ali Communauté d'agglomération du Douaisis. Sredstva teh skupnosti so državna sredstva in njuni odločitvi, da družbi AFR odobrita zadevni predplačili, se lahko pripišeta državi.

5.1.2 *Pomoč, ki daje prednost nekaterim podjetjem*

(19) Predplačili sta bili odobreni, ko je bila družba AFR v občutljivem finančnem položaju. Komisija je v odločitvi o sprožitvi postopka menila, da je bila družba AFR ob upoštevanju njenega ekonomskega položaja, kot izhaja iz točke 8, podjetje v težavah v smislu Smernic, ko je bila pomoč odobrena. Komisija je tudi ugotovila, da sta bili predplačili odobreni brez vsakršnega poroštva za zavarovanje vračila, medtem ko naj bi uporabljeni obrestni meri ustrezali obrestnim meram, ki se uporabljajo za posojila „z običajnim poroštvom" ([5]). Komisija zato meni, da družba AFR glede na njen finančni položaj ne bi mogla pridobiti sredstev na kreditnem trgu pod tako ugodnimi pogoji. Zato sta zadevni predplačili ugodnost v korist družbe AFR.

(20) V zvezi s tem je treba poudariti, da so francoski organi, ki so se oprli na primere, navedene v točki 14, potrdili, da je družba AFR še uživala zaupanje svojih strank, ko ji je bila odobrena pomoč. Komisija razlaga te pripombe tako, da Francija zanika, da družba AFR ni mogla pridobiti sredstev pod podobnimi pogoji na kreditnem trgu (kar pomeni, da zanika, da sta vračljivi predplačili prinesli koristi družbi AFR), in *a fortiori*, da je bila družba AFR podjetje v težavah v smislu Smernic, ko sta ji bili odobreni vračljivi predplačili.

(21) Pripombe Francije vseeno ne morejo spremeniti analize v odločitvi o sprožitvi postopka, in sicer zaradi naslednjih razlogov.

(22) Primeri posojil, ki so jih navedli francoski organi (zlasti odobritev limita na tekočem računu in predplačila strank), niso primerljivi z zadevnima vračljivima predplačiloma. Odobreni limit na tekočem računu je zelo kratkoročno posojilo, medtem ko je treba vračljivi predplačili vrniti v treh letih. Te različne oblike posojil torej niso predmet istih analiz tveganja, ki jih opravijo upniki, in iz dejstva, da dolžnik lahko pridobi kratkoročno posojilo, ni mogoče sklepati o njegovih možnostih, da pridobi posojilo z daljšim rokom odplačila, katerega povračilo bo odvisno od dolžnikove zmožnosti preživetja.

(23) Komisija o predplačilih strank ugotavlja, da je zanje posredno jamčila […] (*), ki je neodvisna institucija, kar pomeni, da stranke in dobavitelji niso bili izpostavljeni tveganjem, povezanim s finančnim položajem družbe AFR, in da posledično niso imeli pravice zahtevati, da se za izplačilo predplačil opravi analiza finančne trdnosti podjetja, ki je podobna analizi, ki bi jo opravil upnik, ki namerava odobriti posojilo brez poroštva.

(24) Skratka, iz pripomb Francije ni mogoče ugotoviti, da bi družba AFR lahko pridobila sredstva na kreditnem trgu pod podobnimi pogoji.

5.1.3 *Podjetje v težavah*

(25) Kar zadeva opredelitev družbe AFR kot podjetja v težavah v smislu Smernic, Komisija ugotavlja naslednje.

(26) Iz točke 10(a) Smernic izhaja, da je podjetje v težavah, kadar je izgubilo več kot polovico osnovnega kapitala in je v preteklih dvanajstih mesecih izgublilo več kot četrtino tega kapitala. Ta določba predvideva, da družba, ki izgubi veliko svojega osnovnega kapitala, ne bo mogla ustaviti izgub, ki bodo kratkoročno ali srednjeročno skoraj zanesljivo povzročile njegovo propad. Komisija meni, da ta predpostavka logično *a fortiori* velja za družbo, ki je izgubila celoten osnovni kapital in ima negativen lastniški kapital.

(27) Kot izhaja iz finančnih podatkov, navedenih v točki 8 (ki jih Francija ni izpodbijala v formalnem postopku preiskave), je družba AFR imela negativen lastniški kapital od leta 2001 in v času, ko ji je bila odobrena pomoč, ter ni mogla ustaviti tega gibanja in znova doseči pozitivnega lastniškega kapitala. V teh okoliščinah Komisija meni, da je bila družba AFR družba v težavah v smislu točke 10 Smernic, ko ji je bila odobrena pomoč.

([5]) Glej Sporočilo Komisije o metodi določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj (UL C 273, 9.9.1997, str. 3).

(28) Komisija podredno ugotavlja, da je družba AFR ob odobritvi pomoči ustrezala tudi opredelitvi podjetja v težavah iz točke 11 Smernic, v kateri je določeno, da družba lahko velja za podjetje v težavah, tudi če niso izpolnjene okoliščine, določene v točki 10 Smernic, zlasti ob prisotnosti običajnih znakov podjetja v težavah, kot sta zlasti naraščajoče izgube in upadanje prometa. V točki 11 je vseeno določeno, da je podjetje v težavah upravičeno le takrat, kadar lahko dokaže, da si z lastnimi sredstvi ali sredstvi lastnikov/delničarjev ali iz tržnih virov, ne more opomoči. Ta določba torej opozarja, da je treba podjetje v težavah opredeliti z vidika vseh upoštevnih dejavnikov, pri čemer je vseeno odločilna sposobnost podjetja, da si opomore brez posredovanja javnih organov.

(29) Komisija glede tega opozarja (kot izhaja iz tabele v točki 8), da se je družba AFR od leta 2001 srečevala s stalnim upadanjem prometa in stalnimi izgubami. To so značilni znaki podjetja v težavah v smislu točke 11 Smernic. Komisija je v odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave že navedla te znake v podporo svoji uvodni ugotovitvi, da je družba AFR podjetje v težavah. Poleg tega negativno gibanje finančnega položaja družbe AFR izhaja iz dejstva, da podjetje od januarja 2004 ni moglo pravočasno plačati dolgovanih prispevkov za socialno varnost in davkov v višini 4,3 milijona EUR ter je moralo zato zaprositi za moratorij in pripravo načrta za poravnavo dolga pristojnim organom.

(30) Edina dejstva, ki jih je navedla Francija in bi lahko bila nasprotni dokazi, so posojila, odobrena družbi AFR (odobreni limit na tekočem računu in predplačila), in dejstvo, da je družba AFR dobila določena jamstva od […] (*). Komisija meni, da je treba te znake upoštevati pri v točki 11 Smernic zahtevani preiskavi sposobnosti podjetja, da si opomore ob pomoči sredstev, ki bi jih lahko pridobilo na finančnem trgu. Komisija v zvezi s tem ugotavlja naslednje:

— iz dejstva, da je družba AFR imela negativen lastniški kapital, izhaja, da ni mogla rešiti težav z lastnimi sredstvi,

— francoski organi so navedli, da delničarka družbe AFR, Arbel SA, kljub vložkom za pomoč družbi AFR, ni mogla sama zagotoviti sanacije svoje hčerinske družbe,

— nazadnje, kar zadeva finančne tržne vire, je treba ugotoviti, da posojila in jamstva, ki jih je navedla Francija, dokazujejo kvečjemu, da je družba AFR ohranila določeno sposobnost pridobiti omejena kratkoročna posojila. Vendar zaradi obsega težav družbe AFR in zlasti njenih potreb po lastniškem kapitalu na podlagi navedenih posojil ni mogoče ugotoviti, da bi družba AFR lahko rešila svoje težave s pomočjo financiranja, ki bi ga dobila pri tržnih virih.

(31) Zato je treba ugotoviti, da je družba AFR, ko ji je bila odobrena pomoč, imela hude finančne težave, ki so ogrožale njeno kratkoročno ali srednjeročno preživetje, in da tega ni mogla ustaviti brez posredovanja javnih organov.

(32) Komisija torej ob upoštevanju zgornjih ugotovitev in zlasti finančnih rezultatov, navedenih v točki 8, meni, da je bila družba AFR podjetje v težavah v smislu točke 10 Smernic in podredno v smislu točke 11, ko sta ji bili odobreni vračljivi predplačili. Komisija zaradi težav, s katerimi se je srečevala družba AFR, meni, da ta na kreditnem trgu ni mogla pridobiti sredstev pod tako ugodnimi pogoji. Zadevni predplačili sta torej prinesli ugodnost družbi AFR, saj sta ji omogočili financiranje pod ugodnejšimi pogoji, kot bi jih lahko dobila na kreditnem trgu.

5.1.4 *Vpliv na trgovino in konkurenco*

(33) Vračljivi predplačili dajeta prednost družbi AFR pred drugimi podjetji, ki so v podobnem položaju, ker sta namenjeni izključno njej.

(34) Značilnosti sektorja proizvodnje železniških tirnih vozil sta prisotnost več evropskih gospodarskih subjektov in trgovina znotraj Skupnosti. Ugodnost, odobrena družbi AFR, torej lahko izkrivlja konkurenco in trgovino med državami članicami.

5.1.5 *Sklepna ugotovitev*

(35) Komisija ob upoštevanju zgornjih ugotovitev meni, da sta vračljivi predplačili, odobreni družbi AFR, državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe.

5.2 **Znesek pomoči**

(36) V primeru pomoči, odobrene v obliki posojil podjetjem v težavah, je pomoč razlika med dejansko zaračunanimi obrestmi in obrestmi, kot bi jih upravičeno podjetje lahko plačalo, če bi dobilo isto posojilo na zasebnem trgu ([6]).

([6]) Glej Odločbo Komisije z dne 2. marca 2005 v zadevi *Chemische Werke Piesteritz* (UL L 296, 12.11.2005, str. 19, točki 107 in 108) in Odločbo Komisije z dne 24. januarja 2007 v zadevi C 38/05 *Biria* (UL L 183, 13.7.2007, točke 27, 83 in naslednje).

(37) Komisija je v Sporočilu o metodi določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj ([5]) pojasnila, da je referenčna obrestna mera najnižja obrestna mera, ki se lahko poviša v položajih, ki vključujejo posebno tveganje, ter navedla kot primer takih tveganj posojila podjetjem v težavah ali neobstoj poroštva, ki ga navadno zahtevajo banke, in pojasnila, da v takih primerih premija lahko znaša do 400 stotink odstotka ali več.

(38) Komisija je tako v primeru *Chemische Werke Piesteritz* ([6]) sklepala, da posojilo družbi v težavah upravičuje premijo 400 stotink odstotka. Komisija je to presojo potrdila v zadevi *Biria* ([7]), ko je pojasnila, da tveganje zaradi neobstoja poroštva upravičuje dodatno premijo 400 stotink odstotka oziroma skupaj povišanje za 800 stotink odstotka. Komisija meni, da so okoliščine v tej zadevi zelo podobne okoliščinam v zgoraj navedenih primerih, zlasti v zvezi z neobstojem poroštev in obsegom težav. Zato se tveganja, povezana z vračljivima predplačiloma, odobrenima družbi AFR, lahko preučujejo skupaj.

(39) Državna pomoč, ki jo predstavljata vračljivi predplačili, je razlika med obrestmi, ki se dejansko dolgujejo za vračljivi predplačili, in obrestmi, ki bi jih bilo treba plačati na podlagi referenčne obrestne mere, ki je veljala ob odobritvi pomoči, povišane za 800 stotink odstotka.

5.3 **Združljivost pomoči s skupnim trgom**

(40) Komisija ob upoštevanju gospodarskega položaja družbe AFR ob odobritvi pomoči, kot izhaja iz točke 8 (večletno deficitarno poslovanje, negativen lastniški kapital, upadanje prometa), meni, da je bila družba AFR podjetje v težavah v smislu Smernic, ko sta ji bili odobreni vračljivi predplačili. Iz razlogov, navedenih v točkah 22 in 23, te analize ni mogoče spremeniti na podlagi pripomb Francije.

(41) Res je, da je bila družba AFR leta 2005 del skupine, ki jo je nadziral holding Arbel SA. Poleg železniškega dela (ki sta ga sestavljali družbi AFR in Lormafer) je skupino sestavljal tudi „gradbeni“ del, ki je združeval podjetja, specializirana za proizvodnjo oken za gradbeno industrijo. Vendar je iz informacij, ki so jih francoski organi poslali v dopisih, izmenjanih pred sprožitvijo formalnega postopka preiskave, vseeno razvidno, da je družba AFR imela posebne težavame v primerjavi z drugimi podjetji v skupini, ker njena dejavnost ni bila povezana z „gradbenim“ delom. Poleg tega Komisija poudarja, da se zdi, da so bile težave družbe AFR prevelike, da bi jih skupina lahko rešila, predvsem zaradi svojih povprečnih rezultatov. Komisija zato meni, da točka 13 Smernic ne preprečuje, da se družba AFR šteje za upravičeno do pomoči za reševanje ali prestrukturiranje kljub dejstvu, da je del skupine.

(42) Združljivost pomoči je zato treba presojati z vidika Smernic.

(43) Komisija ugotavlja, da pogoji za združljivost pomoči za prestrukturiranje, določeni v Smernicah, niso izpolnjeni. Komisija tako poudarja, da:

— ji francoski organi niso predložili načrta za prestrukturiranje v skladu s točkami 34–37 Smernic,

— Komisija ni poznala izravnalnih ukrepov za preprečitev kakršnega koli čezmernega izkrivljanja konkurence zaradi pomoči (točke 38–42 Smernic).

(44) Zdi se, da pomoč ne izpolnjuje niti pogojev za združljivost pomoči za reševanje, določenih v Smernicah, ker sta bili vračljivi predplačili odobreni za obdobje, daljše od šestih mesecev (glej točko 25 Smernic).

(45) Iz teh ugotovitev je mogoče sklepati, da pomoč ni združljiva s skupnim trgom.

6. **SKLEPNE UGOTOVITVE**

Komisija ugotavlja, da je Francija izvedla zadevno pomoč v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe in nezakonito. Ker pomoč ni združljiva s skupnim trgom, jo mora Francija prenehati izvajati in izterjati že odobrene zneske od prejemnice –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Državna pomoč Francije za družbo Arbel Fauvet Rail SA ni združljiva s skupnim trgom.

Člen 2

1. Francija sprejme vse potrebne ukrepe, da od prejemnice pomoči iz člena 1 izterja pomoč, ki ji je bila že nezakonito izplačana.

([7]) Zadeva C 38/05, navedena v opombi 6 (glej točke 83–86).

2. Izterjava se izvede nemudoma in v skladu z nacionalnim pravom, če to omogoča takojšnjo in učinkovito izvršitev te odločbe. Pomoč, ki jo je treba izterjati, vključuje obresti od datuma, ko je bila pomoč dodeljena prejemnici, do datuma njene izterjave.

3. Obresti se izračunajo na podlagi obrestnega računa v skladu s poglavjem V Uredbe (ES) št. 794/2004.

4. Francija odpove vsa čakajoča izplačila pomoči iz člena 1 po datumu uradnega obvestila o tej odločbi.

Člen 3

1. Francija zagotovi, da se ta odločba izvrši v štirih mesecih od datuma, ko je bila o njej uradno obveščena.

2. Francija obvesti Komisijo o ukrepih, ki jih je sprejela za izvršitev te odločbe, v dveh mesecih od datuma uradnega obvestila o tej odločb, in zlasti o naslednjih elementih:

(a) skupnem znesku (glavnica in obresti), ki jih je treba izterjati od prejemnice;

(b) podrobnem opisu že sprejetih in predvidenih ukrepov za izvršitev te odločbe;

(c) podrobnem opisu že sprejetih in predvidenih ukrepov za izvršitev te odločbe.

3. Francija obvešča Komisijo o napredku glede sprejetih nacionalnih ukrepov za izvajanje te odločbe do celotne izterjave pomoči iz člena 1. Komisiji nemudoma na njeno zahtevo pošlje vse informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za izvajanje te odločbe in tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih, ki jih je že izterjala od prejemnice.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Francosko republiko.

V Bruslju, 2. aprila 2008

Za Komisijo

Neelie KROES

Članica Komisije